

Henrik Nordbrandt

Már nem lehetsz a rózsám

*Már nem lehetsz a rózsám,
ha szerelemről szól a dal.
Hatalmas vagy, szép,
és túlon túl önmagad.*

*Már csak úgy nézlek,
mint a folyót, mely
medrét kivájva,
kéjesen hömpölyög,*

*kanyarog, halaiban
gyönyörködik, s a napban,
mely hófödte, kék csúcsok mögé bukik.
Én rendelkezem velük,*

*az út, mit közibük vágtaal, a tiéd.
Már csak tovatűnő, nyugodt vizedben
tükröződhetem, mint szirmait
hullató virág.*

*Sajkák és árva bányavárosok
közt megrészegült szeretők,
mind holdfényedbe fűlnak,
s távoli partokra*

vetődnek. Mi is ott találkozunk, egy álomban.

Halfogó

*Isten tudja, mi ütött ma belém,
hogy jutott eszembe a szó: halfogó.
tanyát ütött a mezsgyén,
az ígéretes megújulás
s a színtelen télutó
szakállas gyengesége közt.*

Századszorra szajkózom: halfogó, halfogó.
Ráordítottam egy ápoló fejére,
mintha órá mondanám, lehet, hogy ez volt az eset.
Azt hitette, itt egy féleszű, s mi van, ha nem tévedett.
Mégse tágitott ez a fránya halfogó.
Juszt is maradt, mikor elcsíptem egy mondatot:
„Csakugyan tegnap jöttem rá, mit
takar a szó, halfogó.”
Ízlelgetem: „Ógoflah”. Innen nézve
csak nyelv, mely alkotóját
várja, hogy színt öntsön belé:
ezüstszürke árnyalat, mely a gyengeség
s gyermeki lét sajátja, és éppoly gyenge,
mint hatalmas.
Szállnak az évek, végtelen egyformaság,
a part krómszínű ágai,
tengerek megannyi csupasz vándora:
fészerek kobaltkék
árnyában megbúvó moszat és hó.
Mikor a költészet nem kérhet színeket.
Csak tűnne már innen ez a halfogó!
Mindennek megvan a maga helye,
a nyílt terepnek a sekély rév mögött,
ahonnan belátni a lapos szigetet.
Jól kivehető! Szó sincs róla,
hogy korlátoznánk az élőlényeket.
Nagy bűn rabul ejteni a halakat.
Az ország összes halfogói! Szavam ellenük emelem.
Hó, tenger és kátrány illata keverve
némi földdel. Gyökeret vertek,
s a rothadó, krómszínű partok már nem halfogók,
lemondtak e jogról, hisz jobb egy csokor
télike, már ha tényleg ez a neve.
Éppoly sárgák, mint a fénysáv, ami hirtelen
ott terem, ahol tenger és ég találkozik
a szigettel. Vágyakozva fürkésztem onnan
a túlsó partot – mint gyerek.

Szerelmes szonett

Szonettnek hívom e költeményt:
megvan mind a tizennégy sora.
Sőt, már az elsőben

tetten érhető a döbbenet, ami
lesben állva vár: Nem is beszélve,
ki tudja, mi lesz még
belőle, ha megtalálom
a lényegét. Negyedik indokom,
hogy tárgya nem az egyetlen,
mivel ilyesmi nem létezik: micsoda
szabadság kimondani!
Az egyetlen elhagyott, megvénültem,
mást nem találhatok. Jön némi csúrés-csavargatás.
Mást találni! Ami van, egyetlen kell legyen.
És máris itt egy tizenöt soros szonett.

Mikor elválunk

*Mikor elválunk, a helyektől is
elválunk, ahol együtt jártunk:*

*A lepukkant elővárosoktól, a feketefüst házaktól,
egy teljes hónapig voltak az otthonunk, meg az éjszaka név-
telen,
feledésbe merült városaitól, a bűzös hotelektől Ázsiában,
ahol állandóan felvert minket a forróság,
s úgy tűnt, ezeregy éjszakát átaludtunk.*

*S a kis kápolnáktól a meredek hegyen,
a fényárban úszó úttól,
nyár volt, este, Athén és Delphi közt.*

Mindettől elválunk, mikor elválunk.

Bogdán Ágnes fordításai

Nu kan jeg ikke bruge dig længere *Ode til Blæksprutten* / verseskötet 1975.

Hyttefad

Kærlighedssonet *Pjaltefisk* / verseskötet 2004.

Når vi forlader hinanden *Udvalgte digte* 1981. / verseskötet *Välogatott versek* 1981.

Gyldendal København

Az író, költő Henrik Nordbrandt 1945-ben született. A Koppenhágai Egyetemen arab, kínai és török nyelvet tanult. Első kötetét 1966-ban jelentette meg *Versek* címmel. Azóta írt detektívregényt, gyermekkönyvet, elbeszéléseket, de kiadott tanulmányokat és egy török szakácskönyvet is.

Nemcsak a kritikusok ismerték fel korán írói kvalitását, művei rövid idő alatt utat találtak a nagyközönséghez is, ami talán azzal magyarázható, hogy Nordbrandt a verset nem megfejtendő hieroglifának, hanem érzékelendő világnak tekinti. A szerelem, az élet és a halál örök kérdéseit sajátos megvilágításba helyezi. Verseit gyakran humorral, szójátékokkal és paradox képekkel fűszerezi, ám a nyelv eme látszólagos könnyedsége alatt a mélyben igazi komolyság és melankólia rejtőzik. Leginkább az énnel a világhoz és a nyelvhez fűződő viszonya foglalkoztatja, az emberi lét lehetőségeit, helyzetét kutatja a világban.

Számos kitüntetésben részesült, többek között 2000-ben átvehette az Északi Tanács Irodalmi Díját.